

Fusionsaktiviteten i 1998

Oversigtstabel - Fusioner og virksomhedsovertagelser 1998

Konkurrencestyrelsen følger løbende udviklingen i fusioner og virksomhedsovertagelser i dansk erhvervsliv, og siden 1996 er der udsendt periodiske oversigter over fusioner og virksomhedsovertagelser over Internettet.

Konkurrencestyrelsens redegørelse for fusioner og virksomhedsovertagelser i 1998 bygger på de indberetninger, som virksomhederne er forpligtet til at indsende i medfør af bestemmelserne i konkurrencelovens § 12. I forhold til tidligere betyder det, at kun fusioner og virksomhedsovertagelser, hvor den samlede omsætning for de deltagende virksomheder og de tilknyttede virksomheder overstiger 50 mio. kr., indgår i opgørelsen.

Sammenfatning

Den samlede fusionsaktivitet

Den samlede fusionsaktivitet i 1998 har været høj, når den vurderes på omsætningen i de deltagende virksomheder. Selvom opgørelsen er foretaget på et andet grundlag end tidligere, må fusionsaktiviteten betegnes som klart højere end i de to foregående år. En af forklaringerne herpå er gennemførelsen af fusionerne mellem Realkredit Danmark A/S og BG Bank A/S og mellem Danish Crown og Vestjyske Slagterier.

Opgørelsen viser, at i 1998 har i alt 275 danske virksomheder deltaget i 11 fusioner og 204 virksomhedsovertagelser med danske og udenlandske virksomheder. Den samlede omsætning i disse virksomheder var godt 120 mia. kr. og 61.895 medarbejdere var berørt heraf.

Internationale opkøb

Styrelsens oplysninger belyser endvidere omfanget af danske virksomheders opkøb i udlandet og udenlandske virksomheders opkøb i Danmark. Omsætningerne i de opkøbte virksomheder var stort set den samme, ca. 25 mia. kr. for danske virksomheders opkøb i udlandet, svarende til knap 21 pct. af den samlede omsætning og ca. 23 mia. kr. for udenlandske virksomheders opkøb i Danmark svarende til ca. 19 pct. af den samlede omsætning. Oplysningerne om antallet af opkøb viser, at der har været flere udenlandske opkøb af danske virksomheder - 90 - end danske virksomheders opkøb af udenlandske virksomheder - 63. De udenlandske virksomheder, der opkøbes af danske virksomheder, har i gennemsnit en omsætning, der er ca. 50 pct. større end omsætningen i de danske virksomheder, der købes op af udenlandske virksomheder.

1. Fusionsaktiviteten i 1998

I opgørelserne for 1998 er medtaget de fusioner mv., som opfylder følgende 3 kriterier

- mindst én af virksomhederne (eller den overtagne aktivitet) er beliggende i Danmark,
- den samlede globale omsætning for de deltagende og tilknyttede virksomheder overstiger 50 mio.kr. årligt,
- mindst to af de deltagende virksomheder har en årsomsætning på over 10 mio.kr.

Indberetningspligten er nærmere fastlagt i erhvervsministerens bekendtgørelse nr. 461 af 23. juni 1998, og beskrevet i Konkurrencestyrelsens "*Vejledning om regler for meddelelse om fusioner, virksomhedsovertagelser og sammenlægninger*". Vejledningen og bekendtgørelsen findes på styrelsens side på Internettet <http://www.ks.dk/>. En trykt udgave kan fås i Konkurrencestyrelsen.

I de følgende tabeller er angivet hovedresultaterne for 1998.

Tabel 1. Fusioner og virksomhedsovertagelser i 1998

	1998			
	Antal fusioner mv.	Antal virksomheder	Omsætning mio.kr.	Antal ansatte
Fusioner	11	23	76.310	25.537
Gennemsnit			3.317	1.110
Virksomhedsovertagelser	204	252	44.346	36.358
Gennemsnit			176	143

I alt	215	275	120.656	61.895
Gennemsnit			439	225

Tabel 1 viser, at der i 1998 er gennemført 11 fusioner og 204 virksomhedsovertagelser med deltagelser af i alt 275 virksomheder med en samlet årlig omsætning på godt 120 mia.kr. og 61.895 ansatte.

Den samlede omsætning på godt 120 mia.kr. er væsentlig højere end i opgørelsen for de foregående år. De 301 overtagne virksomheder i 1997 havde således eksempelvis i forhold hertil kun en samlet omsætning på godt 59 mia.kr.

En væsentlig forklaring på den store omsætning er gennemførelsen af fusionerne mellem Realkredit Danmark A/S og BG Bank A/S - i alt 36,4 mia.kr. - og mellem Danish Crown og Vestjyske Slagterier - i alt 34,8 mia.kr.

Tabel 2. Opkøbte og fusionerede virksomheder fordelt efter integrationsform

	1998		
	Antal virksomheder	Omsætning mio.kr.	Antal ansatte
Vertikale opkøb	1	19	8
Horisontale opkøb	229	78.499	49.951
I alt	230	78.518	49.959
Diversifikationer	45	42.138	11.936
Total	275	120.656	61.895

Tabel 2 viser, at den helt overvejende del af antallet af anmeldte fusioner og overtagelser er horisontale, dvs. mellem virksomheder inden for samme branche og på samme omsætningstrin, svarende til en andel på 83%. Diversifikationer - dvs. hvor virksomhederne overtager virksomheder inden for andre brancheområder - tegner sig 16% af samtlige overtagelser. Til denne kategori henføres bl.a. overtagelser foretaget af investeringsselskaber. Opkøb inden for samme branche, men på et andet omsætningstrin er betegnet som vertikale opkøb. De udgør under 1% af samtlige overtagelser.

Tabel 3. Opkøbte og fusionerede virksomheder fordelt på brancher

	1998		
	Antal virksomheder	Omsætning mio.kr.	Antal ansatte
Industri mv.	133	54.331	36.130
El-, gas- og varmforsyning	9	1.716	616
Bygge- og anlæg	9	367	404
Handel	64	16.898	5.783
Transport	17	8.124	6.102
Tjenesteydelser	33	1.150	4.746
Finans. virks.	9	38.059	8.082
Andet	1	11	32
I alt	275	120.656	61.895

I nedenstående tabel 4 bringes tal for fusioner og virksomhedsovertagelser i årene 1996, 1997 og 1998.

De er ikke umiddelbart sammenlignelige, da grundlaget for opgørelsen, som nævnt ovenfor er forskelligt. For 1998 er alene medtaget fusioner og virksomhedsovertagelser, som opfylder de foran omtalte kriterier. I opgørelserne for 1996 og 1997 er medtaget alle fusioner og virksomhedsovertagelser, hvor de overtagne eller fusionerede virksomheder er danske, og hvor den årlige omsætning var over 1 mio. kr.

Tallene er gjort sammenlignelige ved i det omfang der har været muligt for 1996 og 1997 at udelade oplysninger om fusioner og virksomhedsovertagelser, der falder under grænserne i meddelelsesbekendtgørelsen, samt ved for 1998 at udelade oplysninger om danske virksomheders overtagelser i udlandet.

De ukorrigerede tal for de tre år står først. Derefter følger de korrigerede tal, der ud fra de oplysninger, der findes for 1996 og 1997, skal gøre oplysningerne sammenlignelige.

Det fremgår heraf, at fusionsaktiviteten målt i omsætning hos de deltagende virksomheder er højere i 1998 end i de to år forinden.

Antallet af fusioner og virksomheder og antal opkøbte virksomheder er ca på niveau med 1996 og 1997. Antallet af ansatte i de opkøbte virksomheder var højere i 1997 end i 1998.

Tabel 4. Sammenligning af fusionsaktiviteten mv. i 1996, 1997 og 1998

År	Fusioner og virksomheds- overtagelser	Opkøbte virksomheder		
		Antal virksomheder	Omsætning i mio. kr.	Antal ansatte
1998	215	275	120.656	61.895
1997	265	301	59.271	45.697
1996	270	309	39.963	29.805
1998*	165	212	96.089	42.452
1997*	201	231	58.892	45.042
1996*	206	232	39.595	29.199

<SMALL>Note. * oplysningerne er gjort sammenlignelige ved for 1996 og 1997, i det omfang det har været muligt, at udelade oplysninger om fusioner og virksomhedsovertagelser, der falder uden for grænserne i meddelelsesbekendtgørelsen, samt ved for 1998 at udelade oplysninger om danske virksomheders overtagelser i udlandet.</SMALL>

2. Internationale opkøb

Tabel 5 viser udenlandske virksomheders opkøb af virksomheder i Danmark.

Tabel 5. Udenlandske opkøb af virksomheder i Danmark i 1998

	1998		
	Antal	Omsætning mio.kr.	Antal ansatte
Norden			
Norge	11	2.857	1.594
Sverige	25	2.475	1.465
Finland	2	5.301	715
I alt	38	10.633	3.774
EU-området			

Holland	7	537	246
Tyskland	9	5.059	4.922
UK	12	1.705	755
Frankrig	1	25	33
I alt	29	7.326	5.956
Øvrige			
USA	13	1.768	1.758
Schweiz	5	1.083	323
Japan	3	1.327	483
Bahrain	1	18	19
Indonesien	1	853	826
I alt	23	5.049	3.409
Total	90	23.008	13.139

Af tabel 5 fremgår, at udenlandske selskaber i 1998 har opkøbt 90 virksomheder i Danmark med en samlet omsætning på 23 mia.kr. og 13.139 ansatte. Andelen af udenlandske opkøb målt i forhold til alle opkøb udgjorde for antallet af virksomheder ca. 33%, andelen af omsætningen udgjorde ca. 19%, og endelig var andelen af de beskæftigede ca. 21%.

De nordiske landes overtagelser af danske virksomheder har udgjort 42% af samtlige udenlandske opkøb. De nordiske opkøb i Danmark udgør omsætningsmæssigt 46% af samtlige udenlandske opkøb, men kun 29% af de ansatte.

Meddelelsespligten for fusioner mv. omfatter også danske virksomheders opkøb af udenlandske virksomheder. I tabel 6 er vist danske virksomheders opkøb af udenlandske virksomheder.

Tabel 6. Danske opkøb af virksomheder i udlandet i 1998

	1998		
	Antal	Omsætning mio.kr.	Antal ansatte
Norden			
Norge	11	13.569	5.717
Sverige	10	3.865	2.054
Finland	3	262	419
I alt	24	17.696	8.190
EU-området			
Tyskland	13	3.463	4.355
England	6	893	519
Holland	1	38	103
Belgien	3	447	339
Estland	1	200	3.000

Frankrig	2	192	161
I alt	26	5.233	8.477
USA	8	1.065	1.995
Kina	1	470	620
Schweiz	1	16	23
Japan	1	62	18
Litauen	1	13	80
Polen	1	12	40
I alt	13	1.638	2.776
Total	63	24.567	19.443

Af tabel 6 fremgår, at danske selskaber i 1998 har opkøbt 63 virksomheder i udlandet med en samlet omsætning på knap 25 mia.kr. og med 19.443 ansatte. Andelen af danske virksomheders opkøb i udlandet målt i forhold til alle opkøb udgjorde for antallet af virksomheder ca. 23%, andelen af omsætningen udgjorde ca. 20%, og endelig var andelen af de beskæftigede ca. 31%. De udenlandske virksomheder, der er opkøbt af danske virksomheder havde i gennemsnit en omsætning, der var ca. 50% højere end omsætningen i de danske virksomheder, der blev opkøbt af udenlandske virksomheder.

I perioden har de danske selskabers opkøb i Norden udgjort 38% af samtlige opkøbte udenlandske virksomheder. Disse opkøb udgør imidlertid 72% af den samlede omsætning for alle de danske opkøb af udenlandske virksomheder og 42% af den samlede beskæftigelse.

Samlet viser de meddelte oplysninger, at de danske virksomheders køb af virksomheder i udlandet i 1998 var færre i antal end udenlandske virksomheders opkøb af danske virksomheder. Omsætningsmæssigt var der derimod en lille overvægt i de danske virksomheders køb af virksomheder i udlandet. De danske virksomheder har opkøbt udenlandske virksomheder med ca. 50% flere ansatte end i de danske virksomheder, som er blevet opkøbt af udenlandske virksomheder.